

вання до СЗ. Застосування при цьому нейтрального наповнювача дозволяє корегувати як густину лічильного зразка так і зменшувати масу СЗ, а рівно і необхідний для досліджень об'єм води.

ТОКСИКОЛОГО-ГІГІЄНІЧНА ОЦІНКА ВПЛИВУ СВИНЦЮ НА ФОНІ ЙОДО- ДЕФІЦИТУ І ЕФЕКТИВНІСТЬ ЙОДОП- РОФІЛАКТИКИ

Пластунов Б.А.* , Зуб С.Т.

*Львівський національний медичний університет
ім. Данила Галицького, Львів, Україна*

Мета дослідження — порівняльна оцінка токсичності свинцю нітрату, зокрема його тиреотоксичності, за умов ізольованого та одночасного зі змодельованим йододефіцитом впливу й обґрунтування заходів профілактики йодної недостатності при надходженні свинцю в організм.

Для створення моделі йододефіциту вивчено вплив фармакологічного тиреостатика мерказолілу (метимазолу) в дозах 3; 0,6 і 0,12 мг/кг маси тіла в динаміці його введення у шлунок протягом місяця і місяця відновлювального періоду після припинення введення препарату. Адекватною моделлю йододефіциту з властивими мешканцям ендемічних регіонів гіперплазією щитоподібної залози за колоїдним або колоїдно-паренхіматозним типом, еутиреозом або субклінічним гіпотиреозом слугують тварини в період реституції після введення мерказолілу в дозі 3 мг/кг. Модель дозволяє виключити комбіновану дію тиреостатика та ксенобіотика при вивченні токсичності останнього на фоні йододефіциту.

LD₅₀ і ET₅₀ свинцю нітрату за його однократного введення у шлунок в трьох дозах (відомої з літератури LD₅₀ і близьких до LD₁₆ і LD₈₄, що відповідає 3600; 2800 і 4400 мг/кг), максимально неефективні дози, розраховані на основі складених за показниками екскреції ?-амінолевулінової кислоти та копропорфірину рівнянь регресії "доза-відповідь", мінімальні ефективні дози за показниками рухової активності тварин, вмісту еритроцитів, лейкоцитів і гемоглобіну в крові при щоденному протягом місяця введення у шлунок свинцю в дозах 0,01; 0,001; 0,0001 і 0,00001 LD₅₀ практично не відрізнялися за його ізольованої та одночасної з йододефіцитом дії, зокрема при застосуванні калію йодиду в профілактичній дозі 150 мкг/добу (2,5 мкг/кг). Разом з тим токсичний вплив свинцю на щитоподібну залозу та пов'язані з її функціонуванням процеси на фоні йододефіциту посилюються порівняно з його ізольованою дією, носять виразний дозозалежний характер і проявляються

розвитком гіперплазії залози за колоїдно-паренхіматозним або паренхіматозно-колоїдним типом, формуванням вогнищ деструкції фолікулів, вираженим гіпотиреозом при експозиції двома вищими дозами і субклінічним гіпотиреозом на 15-й день досліді за дії нижчих доз, дисбалансом між інтенсивністю процесів ліпепероксидації й активністю ферментів антиоксидантного захисту, напруженням компенсаторно-приспосувальних механізмів під впливом усіх досліджених доз. Ефективність калію йодиду як засобу профілактики йододефіциту за одночасного навантаження організму свинцем істотно зменшується, а за низьких його доз посилюється застосуванням яблучного пектину в дозі 1 г/кг маси тіла.

Запропоновано комплекс профілактичних заходів, спрямованих на попередження одночасного впливу йододефіциту та свинцю, котрі передбачають участь лікаря-ендокринолога у проведенні попередніх і періодичних медичних оглядів з обов'язковим ультразвуковим дослідженням щитоподібної залози робітників, які контактують зі свинцем. Наявність тиреоїдної патології слід вважати додатковим медичним протипоказанням контакту робітників зі свинцем. Закладам санітарно-епідеміологічної служби рекомендовано налагодити ефективний моніторинг за добовим надходженням свинцю в організм з усіх можливих його джерел, а також за вмістом свинцю та йоду в біосередовищах працюючих зі свинцем і населення. Ефективна профілактика йодної недостатності в зонах зобної ендемії за умов одночасного надходження свинцю повинна поєднувати призначення препаратів йоду і пектинвмісних ентеросорбентів.

ГІГІЄНІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА ЗБАЛАНСОВАНОСТІ ЖИРОВОЇ ЧАСТИНИ РАЦІОНІВ ХАРЧУВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ДИТЯЧИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ М. ЧЕРНІВЦІ

Власик Л.І., Фундюк Н.М., Грачова Т.І.,
Жуковський О.М., Кушнір О.В., Іфтода О.М.
*Інститут екогігієни і токсикології ім.Л.І.Медведя
м.Київ, Україна, Кафедра гігієни та екології
Буковинського державного медичного університету,
м.Чернівці, Україна*

Проблема здоров'я дитячого населення у сучасних умовах набуває особливого значення, оскільки погіршення економічної та соціальної ситуації, екологічного стану довкілля впливає, насамперед, на підростаюче покоління.

Раціональне харчування є одним з провідних факторів, який визначає фізичний розвиток